

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ύστερος ρομαντισμός

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
Η Κ.Ο.Θ. επιχορηγείται και
εποπτεύεται από το ΥΠ.Π.Ο.Α.

Διευθύντρια Κ.Ο.Θ
Ζώη Τσόκανου

Αν. Διοικητική Διευθύντρια
Χρυσή Γκαρίπη

**Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών
(Ε.Τ.Ο.Σ) της Κ.Ο.Θ**

Πρόεδρος
Ούβε Μάτσκε
Αντιπρόεδρος
Δημήτριος Χανδράκης

Μέλη
Ελευθερία Παπαδημητρίου
Χαράλαμπος Χειμαριός
Μιχαήλ Νηστικάκης

Διοικητικό προσωπικό:

Μαρία Νιμπή (Γραμματεία), **Μίνα Παπακωνσταντίνου** (Συνεργάτιδα Διεύθυνσης), **Φίλιππος Χατζησίμου** (Υπεύθυνος Υλοποίησης Καλλιτεχνικού Προγραμματισμού), **Νίκος Κυριακού** (Υπεύθυνος Προβολής & Επικοινωνίας), **Μανώλης Αδάμος**, **Έφη Τερζή** (Λογιστήριο), **Θεοδώρα Καραμανίδου** (Μουσική βιβλιοθήκη-αρχείο), **Όλγα Αϊλαρούδη** (Γραμματεία), **Έλενα Παράσχου** (Ταμείο), **Πέτρος Γιάντσης**, **Γιώργος Νιμπής** (Φροντιστές), **Νικηφόρος Κάκογλου** (Κλητήρας)

www.tsoo.gr

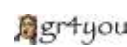

Ακούτε κάθε Τρίτη **18:00-18:30** την εκπομπή
Η Κ.Ο.Θ. ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ
με τον **Θανάση Γωγάδη**,
από τον **9,58 fm** και το **Γ' Πρόγραμμα**

ΧΟΡΗΓΟΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ύστερος ρομαντισμός

Παρασκευή, 12 Απριλίου 2019

ώρα 21:00

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Διεύθυνση ορχήστρας: **Γιάννης Πουσπουρίκας**

Σοπράνο: **Σοφία Κουανίδου**

Πρόγραμμα:

Ρίχαρντ Στράους (1864-1949): 'Τέσσερα τελευταία τραγούδια' για σοπράνο και ορχήστρα 25'

Frühling (Άνοιξη)

September (Σεπτέμβριος)

Beim Schlafengehen (Όταν πάω για ύπνο)

Im Abendrot (Στο φως του δειλινού)

διάλειμμα

Γκούσταβ Μάλερ (1860-1911): Συμφωνία αρ.5 σε ντο δίεση ελάσσονα

75'

Μέρος Α' – I. Trauermarsch, II. Stürmisch bewegt, mit größter Vehemenz

Μέρος Β' – III. Scherzo

Μέρος Γ' – IV Adagietto, V. Rondo-Finale

Επιμέλεια εντύπου - κείμενα : Νίκος Κυριακού

Γραφιστική επιμέλεια : RoofTop

Εκτύπωση : ΑΡΙΑ

Richard Strauss (1864-1949): ‘Τέσσερα τελευταία τραγούδια’ για σοπράνο και ορχήστρα

I. Frühling II. September III. Beim Schlafengehen IV. Im Abendrot

Τα “Τέσσερα Τελευταία Τραγούδια” του Ρίχαρντ Στράους μπορούν να χαρακτηριστούν ως η μουσική του διαθήκη. Προέκυψαν από τις επίμονες προτροπές του γιου του να γράφει ένα τελευταίο σημαντικό έργο, μία ιδέα που ο Στράους απέφυγε αρχικά, ώσπου διάβασε το ποίημα του Γιόζεφ φον Άιχεντορφ ‘Στο Φως του Δειλινού’ (‘Im Abendrot’), το οποίο και του έδωσε την απαραίτητη έμπνευση, κυρίως λόγω του σημείου όπου ένα ζευγάρι ηλικιωμένων ατενίζει τον δύοντα ήλιο και αναρωτιέται αν έχει φτάσει το τέλος. Αρχικά συνέθεσε το ομώνυμο τραγούδι πάνω σε αυτό το ποίημα, ενώ αργότερα μελοποίησε τρία ποιήματα του Χέρμαν Έσσε, την ‘Άνοιξη’ (‘Frühling’), το ‘Όταν Πάω για Ύπνο’ (‘Beim Schlafengehen’) και τον ‘Σεπτέμβριο’ (‘September’).

Ο Στράους ξεκίνησε να γράφει τα τραγούδια αυτά το 1946 και τα ολοκλήρωσε δύο χρόνια αργότερα. Είχε σκοπό να γράφει πέντε συνολικά, όμως δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει το τελευταίο. Ο τίτλος ‘4 τελευταία τραγούδια’ προέκυψε από το φίλο του Ερνστ Ροθ, αρχισυντάκτη του οίκου Boosey & Hawkes, ο οποίος τα δημοσίευσε όλα μαζί, ένα χρόνο μετά το θάνατο του συνθέτη. Η μουσική των τραγουδιών είναι λυρική και χαρακτηριστική της ώριμης περιόδου του Στράους, χωρίς πολλά στολίδια και με απλότητα στη μελωδική της γραμμή. Η ενορχήστρωση ποικίλει ελαφρά μεταξύ των τεσσάρων τραγουδιών ζωγραφίζοντας έτσι τις εναλλαγές της διάθεσης, που ξεκινά από το ζεστό μέλισμα της ‘Άνοιξης’ για να καταλήξει στις σκιές του θανάτου στο ‘Φως του Δειλινού’. Όλα τα τραγούδια αποπνέουν τρυφερότητα και πραγματεύονται το θέμα του θανάτου χωρίς φόβο ή μεμφιμοιρία, αλλά με παρηγοριά και τη συναισθηματική πληρότητα που προσφέρει ένας πλούσιος σε εμπειρίες βίος, ενώ θα βρούμε και νύξεις λαχτάρας για κάτι ανώτερο.

Η ανθρώπινη φωνή ενισχύει το συναίσθημα των τραγουδιών, ενώ ο Στράους τη χρησιμοποιεί τιμώντας την αγαπημένη του σύζυγο Pauline de Ahna που υπήρξε μία διάσημη σοπράνο. Άλλωστε ο Στράους είχε ήδη γράφει πάνω από 200 τραγούδια για τη σύζυγό του. Η συνοδεία του κόνου στις γλυκές μελωδίες της τραγουδίστριας γίνεται ως φόρος τιμής στον πατέρα του συνθέτη Franz, που υπήρξε επαγγελματίας κορνίστας.

Άνοιξη

Μέσα στις σκιώδεις κρύπτες
ονειρεύτηκα αρκετά
τα δέντρα και τους γαλάζιους
ουρανούς σου
τα αρώματα και τα τραγούδια των
πουλιών σου.

Τώρα εμφανίζεσαι
μέσα στα στολίδια σου
ντυμένη με φως
σαν ένα θαύμα μπροστά στα μάτια
μου.

Με αναγνωρίζεις,
και με ξελογιάζεις τρυφερά.
Όλα μου τα μέλη τρέμουν μπροστά
στην ευλογημένη παρουσία σου!

Σεπτέμβριος

Ο κήπος πενθεί.
Δροσερή βροχή στάζει πάνω στα
λουλούδια.
Το καλοκαίρι τρεμοσβήνει,
περιμένοντας ήσυχα το τέλος του.

Χρυσά φύλλα πέφτουν το ένα μετά το
άλλο από την ψηλή ακακία.
Το καλοκαίρι χαμογελά, έκπληκτο και
αδύναμο,
μέσα στο ετοιμοθάνατο όνειρο ενός
κήπου.

Μόνο για λίγο καθυστερεί
πίσω από τα ρόδα,
λαχταρώντας ανάπαυση.
Αργά κλείνει
τα κουρασμένα του μάτια.

Όταν πάω για ύπνο

Τώρα που νιώθω
αποκαμωμένος από την ημέρα,
ο διακαής μου πόθος είναι να
υποδεχτώ με χαρά
την έναστρο νύχτα
σαν ένα νυσταγμένο παιδί.

Χέρια μου, σταματήστε όλες τις
δουλειές σας.
Κεφάλι μου, ξέχνα όλες σου τις
σκέψεις.
Όλες μου οι αισθήσεις πλέον
λαχταρούν να βυθιστούν μέσα
στον ύπνο.

Και η αδάμαστη ψυχή μου
επιθυμεί να πετάξει ελεύθερη
μέσα στην νύχτας τη μαγική
σφαίρα,
για να ζήσει μέσα εκεί βαθιά
χιλίες φορές περισσότερο.

Στο Φως του Δειλινού

Έχουμε περάσει μέσα από θλίψεις και
χαρές
προχωρώντας χέρι χέρι.
Μετά από τις περιπλανήσεις μας,
ας ξεκουραστούμε πλέον
μέσα σε αυτόν το γαλήνιο τόπο.

Γύρω μας, οι κοιλάδες ξεθωριάζουν
καθώς ο ήλιος δύει.
Δυο κορυδαλλοί πετούν προς τον
ουρανό
ονειρεμένα μέσα στο ελαφρύ αεράκι.

Έλα κοντά και άσε τους να πετούν.
Σύντομα θα έρθει η ώρα να
κοιμηθούμε.

Ας μη χάσουμε το δρόμο μας
μέσα σε αυτή τη μοναξιά.
Ω, απέραντη, γαλήνια ειρήνη,
τόσο βαθιά μέσα στη λάμψη του
δειλινού!
Πόσο κουρασμένοι είμαστε από την
περιπλάνηση.
Είναι μήπως αυτός ένας υπαινιγμός
θανάτου;

(μετάφραση-απόδοση :
Νίκος Κυριακού)

Gustav Mahler (1860-1911): Συμφωνία αρ.5 σε ντο δίεση ελάσσονα
Part A – I. Trauermarsch, II. Stürmisch bewegt, mit größter Vehemenz
Part B – III. Scherzo
Part C – IV Adagietto, V. Rondo-Finale

Η 'Πέμπτη Συμφωνία' είναι το πρώτο μεγάλο έργο της ύστερης περιόδου του Μάλερ. Χαρακτηρίζεται από το πλήθος των έντονων και αντικρουόμενων συναισθημάτων που πραγματεύεται, αφού την τραγωδία διαδέχεται η χαρά, τον πόνο η απόλαυση και την απελπισία η ελπίδα. Αυτός ο δισυπόστατος χαρακτήρας της είναι αποτέλεσμα της δημιουργίας της κατά τη διάρκεια δύο διαδοχικών καλοκαιρινών διακοπών του συνθέτη (1901-02) στη βίλα του στη Νότια Αυστρία, με τη ψυχική του διάθεση να είναι εκ διαμέτρου αντίθετη. Το καλοκαίρι του 1901 ο Μάλερ ανάρρωνε από μία σοβαρή ασθένεια που τον είχε ταλαιπωρήσει πολύ και θα μπορούσε να αποβεί μοιραία, ενώ το επόμενο καλοκαίρι βρισκόταν στο ίδιο μέρος, παντρεμένος με την Άλμα Σίντλερ και αναμένοντας, ευτυχημένος όσο ποτέ άλλοτε, το πρώτο του παιδί. Ο θάνατος και ο Έρωτας είναι οι δύο πυλώνες πάνω στους οποίους χτίζει το συμφωνικό του οικοδόμημα ο Μάλερ, με μία περίτεχνη ενορχήστρωση, την οποία πάντως διόρθωνε συνεχώς, μέχρι και το τέλος της ζωής του, λόγω της τελειομανίας του.

Σε αντίθεση με τις τέσσερις πρώτες συμφωνίες του, ο Μάλερ εγκαταλείπει εδώ τις έντονες μεταφυσικές και θεολογικές του αναζητήσεις, επιλέγοντας πιο 'γήινα' θέματα, που μέσα από το βιωματικό τους χαρακτήρα έχουν άμεση επίδραση στον ίδιο και τον οδηγούν σε βαθύτερες και πιο επίπονες ενδοσκοπήσεις. Χαρακτηρίζεται από μία σφιχτή τριμερή δομή, όπου το πρώτο και το δεύτερο μέρος αποτελούν μία ενότητα, όπως ακριβώς και

το τέταρτο με το πέμπτο. Ενδιάμεσα δεσπόζει ένα τεράστιο σκέρτσο διάρκειας 20 λεπτών, το οποίο ο Μάλερ χρησιμοποιεί σαν το κέντρο ενός περιστρεφόμενου τροχού, με τις άλλες δύο ενότητες να στριφογυρίζουν γύρω του, χωρίς απαραίτητα να επιθυμεί να καταλήξει κάπου συγκεκριμένα.

Το πρώτο μέρος είναι ένα σκοτεινό, αγωνιώδες πένθιμο εμβατήριο γεμάτο θρηνητικά ηχοχρώματα. Ξεκινά με ένα σόλο της τρομπέτας που μας εισάγει απευθείας στο δράμα και σε μία πρώτη εσωτερική σύγκρουση, που καταλήγει βαθμιαία σε παραίτηση.

Το δεύτερο μέρος ξεκινά διαχέοντας μία απίστευτη ποσότητα ενέργειας, η οποία διακόπτεται συχνά από στιγμές έντονης απελπισίας, σε μία οργισμένη μάχη μεταξύ του λυτρωτικού οράματος ενός παραδείσου και της βασανιστικής απόγνωσης μιας κόλασης. Ένα θριαμβευτικό θέμα ξεκινά στο τέλος από τα πνευστά, όμως δεν ολοκληρώνεται ποτέ, αφήνοντας τα ερωτήματα να αιωρούνται.

Το **σκέρτσο** αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της συμφωνίας. Ο Μάλερ το ονόμασε 'ο άνθρωπος στο απόγειο της ζωής του'. Αρχικά ξεχύνεται σαν βακχικός χορός που συνενώνει τις αντίθετες διαθέσεις του έργου και τις εξυψώνει σε ένα ανώτερο επίπεδο, άλλοτε σκορπώντας θετική ενέργεια και άλλοτε μελαγχολική διάθεση, όπως για παράδειγμα μέσα από τα ρομαντικά σόλι των κόρνων, στα οποία εξισορροπεί κάθε φορά με εντελώς αντίθετα συναισθήματα, σε μία σχεδόν σχιζοφρενική

εναλλαγή. Παράλληλα καταφέρνει και ακροβατεί ανάμεσα στο ύφος ενός λαϊκού χορού και την κομψότητα ενός αριστοκρατικού βαλς.

Το νοσταλγικό **αντατζιέτο** λειτουργεί ως ένα δροσερό ιντερμέτζο στα υπόλοιπα μέρη της συμφωνίας και είναι η ίσως πιο γνωστή και πιο συχνά εκτελεσμένη σύνθεση του Μάλερ. Πρόκειται για ένα συγκλονιστικό ερωτικό τραγούδι, αφιερωμένο στη σύζυγό του Άλμα. Ο μελωδικός διάλογος των εγχόρδων με την άρπα καθηλώνει, ενώ ο συνθέτης αφήνει να αιωρείται το ερώτημα για το αν πρόκειται τελικά για τραγούδι της αγάπης ή του θανάτου, ιδίως με τις νύξεις στο 'Τριστάνος και Ιζόλδη' του Βάγκνερ και τα αναπάντητα ερωτήματα που αφήνει στο τέλος. Η Άλμα υποστήριξε σθεναρά την πρώτη εκδοχή και επικαλούνταν το ποίημα του συνθέτη στην παρτιτούρα: *«Πόσο σ' αγαπώ, ήλιε μου, δεν μπορώ να πω με λόγια, μπορώ μόνο θρηνήσω για σένα, λαχτάρα και αγάπη μου»*. Δεδομένης της αγάπης που της είχε ο συνθέτης, δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει ότι αυτή ήταν η έμπνευσή του για όλη την '5η Συμφωνία', όπως και για πολλά επόμενα έργα του, όμως η αναξιοπιστία της ή αλλιώς το περίφημο 'Ζήτημα της Άλμα' διατήρησε για καιρό μία επιφυλακτικότητα για τα λεγόμενά της. Η Άλμα δικαιώθηκε, μετά θάνατον, μέσω της μαρτυρίας του Ολλανδού μάστρου Willem Mengelberg, που πιστοποίησε πως όταν ο Μάλερ το έγραψε το χαρακτήρισε *‘αγάπη, η αγάπη που έρχεται στη ζωή μου’*. Όλα τα υπόλοιπα απλά συντελούν στην ενίσχυση του μύθου αυτού του αριστουργήματος.

Το συγκλονιστικό **φινάλε** αποτελεί ένα όραμα του παραδείσου. Ξεκινά υπενθυμίζοντας την εσωτερική μάχη του δεύτερου μέρους, όμως εδώ προχωρά παραπέρα υπονοώντας πλέον μία ελπίδα τελικής λύτρωσης. Ο Έρωτας είναι ο αναμφισβήτητος νικητής και έτσι επικρατεί η Ζωή του Θανάτου. Το θριαμβευτικό θέμα των πνευστών που είχε μείνει ημιτελές στο β' μέρος, ολοκληρώνεται πλέον με μεγαλοπρέπεια αποτελώντας τη θριαμβευτική κατάληξη όλης της πρότερης διαδρομής και την απάντηση σε όλες τις υπαρξιακές αναζητήσεις.

Λόγω των πολλών καινοτομιών και της περιπλοκότητάς της η συμφωνία δεν έτυχε πλήρους αποδοχής εξαρχής, αλλά χρειάστηκε χρόνο μέχρι να αναγνωριστεί καθολικά η αξία της. Χαρακτηριστική είναι η δήλωση του Μάλερ στην πρεμιέρα της: *«Κανείς δεν την κατάλαβε. Μακάρι να μπορούσα να τη διευθύνω πενήντα χρόνια μετά το θάνατό μου»*.

Νίκος Κυριακού

Γιάννης Πουσπουρίκας, διεύθυνση ορχήστρας

Γεννημένος στη Μασσαλία, από Έλληνα πατέρα και Αργεντινή μητέρα, ο Γιάννης Πουσπουρίκας άφησε τη γενέτειρά του για να σπουδάσει στο Ανώτατο Ωδείο της Γενεύης και αργότερα στην Όπερα της Ζυρίχης, όπου έλαβε το Α' βραβείο στη διεύθυνση ορχήστρας.

Αμέσως μετά διορίστηκε ως βοηθός μαέστρου στην Opéra National των Παρισίων, όπου έμεινε για τέσσερις σεζόν και στη συνέχεια έγινε βοηθός του Sir Simon Rattle στο περιώνυμο Glyndebourne Festival.

Ο Γιάννης Πουσπουρίκας είναι γνωστός και για την αγάπη του για το κλασικό ρεπερτόριο, αλλά και για τις συγκλονιστικές ερμηνείες του στο σύγχρονο ρεπερτόριο. Έχει εργαστεί ως βοηθός μαέστρου σε θέατρα όπως l'Orchestre National της Λυών, Huisdirigent στην Όπερα της Φλάνδρας και στο Aalto Theater του Έσεν, όπου διηύθυνε περίπου 60 παραγωγές ανά σεζόν, μεταξύ των οποίων: *Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Idomeneo*, *Rusalka*, *Carmen*, *Nabucco*, *Aida* κτλ., καθώς και μοντέρνα κομμάτια όπως *Peter Grimes*, *Candide*, *l'Amour des trois oranges*, *Mahagonny*, *Elektra* και πολλά ακόμη.

Ως φιλοξενούμενος μαέστρος έχει προσκληθεί να διευθύνει τη Συμφωνική Ορχήστρα της Μαδρίτης (Teatro Real), τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Μόντε Κάρλο, την Orchestre de la Suisse Romande, και σε αίθουσες όπως το Teatro de la Maestranza της Σεβίλλης (Προκόφιεφ), τα Opera houses της Βουδαπέστης, του Μανχάιμ και της Νίκαιας, την Orchestre de la Radio Suisse Italienne (*Η Ιεροτελεστία της Άνοιξης*), την Ορχήστρα του Μπραουνσβάιγκ, (*5η Συμφωνία* του Τσαϊκόφσκι, *1η Συμφωνία* του Μάλερ, *Wesendonck Lieder* του Βάγνερ, *Συμφωνία του Φάουστ* του Λιστ), τη Συμφωνική Ορχήστρα του Βούπερταλ, τη Ραδιο - φωνική Ορχήστρα του Δουβλίνου, την Ορχήστρα Δωματίου της Γενεύης, τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Κωσταντζας (*Το Πουλί της Φωτιάς*), τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Στρασβούργου (*8η Συμφωνία* του Ντβόρζακ) και άλλες.

Το 2010, έχοντας αντικαταστήσει τον Jesus Lopez-Cobos στην Opéra National de Paris, για το έργο *Τα Παραμύθια του Χόφμαν*, ο Γιάννης Πουσπουρίκας διηύθυνε, αμέσως μετά, το έργο *Le Loup* του Ανρί Ντυτιγιέ, παρουσία του συνθέτη. Αμέσως προσλήφθηκε για να αντικαταστήσει τον Fabio Luisi στο έργο *King Lear* του Ράιμαν και θα επιστρέψει εκεί ξανά την περίοδο 2019-20 για μία σειρά μπαλέτων.

Στις κυριότερες στιγμές της περασμένης σεζόν περιλαμβάνεται μία νέα παραγωγή του *Καρυοθραύστη* στο Opera house της Ζυρίχης, καθώς και μία μεγάλη καλοκαιρινή περιοδεία στις Η.Π.Α., όπου διηύθυνε σε Βοστώνη, Λος Άντζελες και Φιλαδέλφεια.

Σοφία Κυανίδου, σοπράνο

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε στο Νέο Ωδείο Θεσσαλονίκης (τάξη Β.Τσαμπαλή). Συνέχισε σπουδές στη Μουσική Ακαδημία της Βιέννης, με τους Ε. Καρούσο (τραγούδι) και λιντ ορατόριο με τους Kurt Equiluz και Κουρτ Μαλμ (Σχολή Όπερας). Τα τελευταία χρόνια μελετά με την διάσημη μέτζο σοπράνο Δάφνη Ευαγγελάτου. Έχει συνεργαστεί με την Εθνική Λυρική Σκηνή [Fiordiligi, Antonia, Michaela, Gertrud, Contess, Echo, 4te Magd κ.ά.], με την Ελληνική Πειραματική Όπερα [Φιντέλιο (Λεωνόρα), *Ιφιγένεια εν Ταύροις*, *Elvira* (Ernani), *Il Corsaro* (Medora), *I due Foscari* (Lucrezia)], με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, την Όπερα Δωματίου Αθηνών, την Όπερα Θεσσαλονίκης, το Wiener Opern Theater, το συγκρότημα προκλασικής μουσικής Le Monde Classique και με άλλους ανεξάρτητους φορείς. Έχει τραγουδήσει τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε πολλές ελληνικές όπερες μεταξύ των οποίων, *Η Μάρτυς*, *Πριγκίπισσα της Σάσσωνας*, *Flora Mirabilis* του Σπύρου Σαμάρρα, *Μάρκος Μπότσαρης*, *Μαρθών Σαλαμής*, *Fior di Maria* του Πάολο Καρρέρ, *Ανατολή* του Καλομοίρη κ.ά. Στο εξωτερικό έχει ερμηνεύσει, μεταξύ άλλων, Ντόνα Άννα, Α΄ Κυρία, Ροζαλίντε, Μαρτσελίνα, Φάτιμα, Ευρυδίκη, τα *Vier Letzte Lieder* του R. Strauss, τα *Wesendonk Lieder* του R. Wagner, τα *Rueckert Lieder* του G. Mahler, το *Nuit d'ete* του H. Berlioz κ.ά. Έχει εμφανιστεί, μεταξύ άλλων, στο *Konzerthaus* και στο *Musikverein* της Βιέννης. Έχει λάβει μέρος στα Δημήτρια, στο Φεστιβάλ Αθηνών, στο Φεστιβάλ Θρησκευτικής Μουσικής στην Πάτμο, στο Φεστιβάλ Δελφών, στο *Kalidoskop der Nationen* και στο *Gaude Mater*. Έχει συνεργαστεί με την Καμεράτα, τη Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, την Κρατική Ορχήστρα Αθηνών, το Ελληνικό Συγκρότημα Σύγχρονης Μουσικής, την Ορχήστρα Χρωμάτων κ.ά. Έχει ερμηνεύσει έργα Ελλήνων και ξένων συνθετών του 20ου αιώνα. Το ρεπερτόριό της περιλαμβάνει ευρύ φάσμα έργων από μπαρόκ μέχρι και τη σύγχρονη εποχή.

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης είναι ένας από τους σημαντικότερους πολιτιστικούς φορείς της χώρας, με έντονη καλλιτεχνική δραστηριότητα και πλούσιο κοινωνικό και εκπαιδευτικό έργο, από την ίδρυσή της, το 1959, έως και σήμερα.

Πολλές σημαντικές προσωπικότητες της ελληνικής μουσικής έχουν αναλάβει την καλλιτεχνική της διεύθυνση, με πρώτο τον ιδρυτή της Σόλωνα Μιχαηλίδη και στη συνέχεια τους Γιώργο Θυμή, Άλκη Μπαλτά, Κάρολο Τρικολίδη, Κοσμά Γαλιλαία, Κωνσταντίνο Πατσαλίδη, Λεωνίδα Καβάκο, Μίκη Μιχαηλίδη, Μύρωνα Μιχαηλίδη, Αλέξανδρο Μυράτ και Γεώργιο Βράνο. Σημερινή διευθύντρια της Κ.Ο.Θ., η πρώτη γυναίκα στη σχετική θέση, είναι η αρχιμουσικός Ζωή Τσόκανου, ενώ το καλλιτεχνικό δυναμικό της ανέρχεται σε εκατόν δέκα μουσικούς.

Το ρεπερτόριο της ορχήστρας καλύπτει το σύνολο των μουσικών εξελίξεων, από τη μουσική μπαρόκ ως και τις πρωτοποριακές συνθέσεις του 21ου αιώνα, ενώ το φάσμα των δραστηριοτήτων της περιλαμβάνει και ένα ευρύτερο πλαίσιο μουσικών ειδών, όπως παραστάσεις όπερας και μπαλέτου, συνοδεία βωβού κινηματογράφου και συναυλίες συμφωνικού ροκ.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται από την Κ.Ο.Θ. στον εκπαιδευτικό της χαρακτήρα, όπου αναπτύσσει ποικίλες δράσεις για παιδιά κάθε ηλικίας, ενώ υποδέχεται κάθε χρόνο μεγάλο αριθμό φοιτητών και μαθητών δωρεάν στις συναυλίες της.

Στο πλαίσιο του κοινωνικού της ρόλου η ορχήστρα πραγματοποιεί συχνά ανοιχτές συναυλίες για το κοινό και εκδηλώσεις για την ενίσχυση κοινωφελών

νοσοκομεία, ιδρύματα, ορφανοτροφεία, φυλακές, κέντρα απεξάρτησης κτλ.

Η Κ.Ο.Θ. βοηθά ουσιαστικά τους νέους Έλληνες μουσικούς, μέσω διαγωνισμών για νέους καλλιτέχνες ή εργαστηρίων που πραγματοποιούνται σε μουσικά σχολεία, ενώ προωθεί συστηματικά τη σύγχρονη ελληνική μουσική δημιουργία με πολλές πρώτες εκτελέσεις έργων Ελλήνων συνθετών.

Η έντονη δισκογραφική της δραστηριότητα περιλαμβάνει ηχογραφήσεις με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως η NAXOS, η BIS, η MINOS EMI και η FEELGOOD RECORDS, που έχουν βραβευθεί σε Ελλάδα και εξωτερικό και αποσπών διθυραμβικές κριτικές σε όλο τον κόσμο.

Στον κατάλογο των Ελλήνων και ξένων αρχιμουσικών και σολίστ που έχουν συμπράξει με την Κ.Ο.Θ. συμπεριλαμβάνεται ένας μεγάλος αριθμός διάσημων καλλιτεχνών διεθνούς ακτινοβολίας, όπως L. Pavarotti, P. Domingo, J. Carreras, A. Khatchaturian, S. Accardo, A. Ciccolini, J. Anderson, V. Ashkenazy, P. Badura-Skoda, N. Gutman, M. Rostropovich, M. Maisky, Y. Talmi, G. Shaham, M. Nyman, I. Gillan, Οδ. Δημητριάδης, Λ. Καβάκος, Δ. Σγούρος, Κ. Κατσαρής, Ε. Καραϊνδρου, Θ. Μικρούτσικος κ.ά.

Πέρα από τη συστηματική παρουσία της στη Θεσσαλονίκη, η Κ.Ο.Θ. επισκέπτεται συχνά πόλεις της Βόρειας Ελλάδας, ενώ έχει εμφανιστεί σε όλο σχεδόν τον ελλαδικό χώρο. Η διεθνής της παρουσία περιλαμβάνει εμφανίσεις της σε Βαλένθια, Πεκίνο, Πράγα, Φλωρεντία, Πιστόια, Βερολίνο, Στρασβούργο, Κλερμόν Φεράν και Μόναχο.

www.tssso.gr

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Α' Βιολιά
Εξάρχοντες
Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσάμογλου
Κορυφαίοι Α'

Γιώργος Πετρόπουλος
Θοδωρής Πατσαλίδης

Tutti
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφίνοπούλου
Άκης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Γκρέτα Παπά
Μαρία Σπανού
Ευτυχία Ταλακούδη
Χριστίνα Λαζαρίδου
Γιώργος Γαρυφαλλάς
Έκτορας Λάππας
Στράτος Κακάμπουρας
Κωνσταντίνος Καμπάντης
Κωνσταντίνος Παυλάκος

Β' Βιολιά
Κορυφαίοι Α'
Ανθούλα Τζίμα
Ανδρέας Παπανικολάου
Κορυφαίοι Β'
Αλκέτας Τζιαφέρης
Ντέιβιντ-Αλεξάντερ
Μπόγκοραντ

Tutti
Μίμης Τοπτσίδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου
Isabelle Both
Ευαγγελία Κουζώφ
Πόπη Μυλαράκη
Ελευθέριος Αδαμόπουλος
Μαρία Εκλεκτού
Γιώργος Κουγιουμτζόγλου
Μιγκέλ Μιχαηλίδης
Ίγκορ Σελαλμαζίδης
Ίγνα Συμονίδου
Αναστασία Μισορλή
Νίκος Τσανακάς
Ιρέν Τοπούρια

Βιόλες
Κορυφαίοι Α'

Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά
Κορυφαίοι Β'
Αντώνης Πορίχης
Αλεξάνδρα Βόλτση

Tutti
Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς
Αθανάσιος Σουργκούνης

Βιολοντσέλα
Κορυφαίοι Α'
Απόστολος Χανδράκης
Ντμίτρι Γκουντίμοβ
Βασίλης Σαΐτης
Κορυφαίοι Β'
Λίλα Μανώλα

Tutti
Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωίδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς

Κοντραμπάσο
Κορυφαίοι Α'
Χαράλαμπος Χειμαριός
Κορυφαίοι Β'
Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμελίδης
Tutti
Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Μιχάλης Σαπουντζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης

Φλάουτα
Κορυφαίοι Α'
Νικολός Δημόπουλος
Όθωνας Γκόγκας
Κορυφαίοι Β'
Γιάννης Ανισέγκος

Μάλαμα Χατζή
Tutti
Νίκος Κουκής

Όμποε
Κορυφαίοι Α'
Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος
Κορυφαίοι Β'
Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Παναγιώτης
Κουγιουμτζόγλου

Κλαρινέτα
Κορυφαίοι Α'
Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης
Κορυφαίοι Β'
Αλέξανδρος Σταυρίδης
Αλέξανδρος Μιχαηλίδης
Tutti
Βασίλης Καρατζίβας

Φαγκότα
Κορυφαίοι Α'
Γιώργος Πολίτης
Κωνσταντίνος Βαβάλας

Κορυφαίοι Β'
Μαρία Πουλιούδη
Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

Κόρνα
Κορυφαίοι Α'
Τραϊανός Ελευθεριάδης
Τραϊανός Παπαδόπουλος
Κορυφαίοι Β'
Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζός
Tutti
Δημήτρης Δεσποτόπουλος
Ελευθέριος Γκρούνης

Τρομπέτες
Κορυφαίοι Α'
Γρηγόρης Νέτσκας
Κορυφαίοι Β'
Γιώργος Λασκαρίδης

Tutti
Δημήτρης Κουρατζίνος

Τρομπόνια
Κορυφαίοι Α'
Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντῶνες
Κορυφαίοι Β'
Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας
Tutti
Ευάγγελος Μπαλτάς

Τούμπα
Κορυφαίοι Β'
Παύλος Γεωργιάδης

Τύμπανα
Κορυφαίοι Α'
Δημήτρης Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

Κρουστά
Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

Άρπα
Κορυφαίοι Α'
Κατερίνα Γίμα

Πιάνο
Κορυφαίοι Α'
Μαριλένα Λιακοπούλου

Έφορος Κ.Ο.Θ.
Απόστολος Χανδράκης

Αναπληρωτής Έφορος Κ.Ο.Θ.
Δημοσθένης Φωτιάδης

MEDITERRANEAN PALACE
GRAND HOTEL PALACE

Επίσημοι Χορηγοί Φιλοξενίας ΚΟΘ

WE LOVE GENIUS MUSIC

Ludwig van Beethoven

THE LUXURY HOTELS

4 FREELANCE

Mediterranean Palace / 3, Salaminos & Karatassou str. 54626 Thessaloniki
Grand Hotel Palace / 305, Monastiriou str. 54628 Thessaloniki

www.theluxuryhotels.gr